

1951. – A falvakban végzett adatgyűjtési munka megszervezéséről és irányításáról szóló irányelvek*

Belügyminisztérium
Országos Állambiztonsági Igazgatóság

Szigorúan titkos
1951.

A falvakban végzett adatgyűjtési munka megszervezéséről és irányításáról szóló IRÁNYELVEK

A megfelelő adatszerzési lefedettség és a megfigyelés alatt álló vidéki objektumok (községek) aprólékos ismerete érdekében, az állambiztonsági munka rajonokra leosztva, nem problémakörök, hanem a területi elv szerint (a rajoni hivatalok és azok osztályai esetében ez csak a vidéki területekre alkalmazandó) történik.

A közigazgatási területi egység (a rajon) több körzetre tagolódik; valamennyi körzet egy-egy művelési tiszttal hatáskörébe tartozik, aki a rábízott területen az Országos Állambiztonsági Igazgatóság minden ügyét figyelemmel kíséri.

I. fejezet

A rajon felosztásakor érvényesítendő kritériumok

A rajont az adott igazgatóság parancsnoka, vagy ennek helyettese úgy osztja fel művelési körzetekre, hogy azok lehetőleg egyenlő számú községet és falut tartsanak magukban.

Az eddigi tapasztalat azt mutatja, hogy egy körzetre átlag 6–7 község jut, a hozzájuk csatolt falvakkal együtt.

Természetesen tekintetbe kell venni a népsűrűséget, valamint az ellenséges elemek arányát is az adott körzetben.

Ugyanakkor a körzetek határainak kijelölésekor tekintetbe kell venni azt is, hogy azoknak milyen az úthálózatuk, hiszen olyan körzetek kialakítására kell törekednünk, amelyek jól megközelíthető útvonalakkal rendelkez-

* Forrás: Silviu B. Moldovan, Cristina Anisescu, Mirela Matiu: „*Partiturile*” Securității – Directive, ordine, instrucțiuni (1947–1987), Editura Nemira, București, 2007, 217–230.

nek, és ahonnan könnyen el lehet jutni az egyik községből a másikba. Elkerülendő a körzetek zavaros elhatárolása; például Mizil rajon körzetekre való felosztása úgy történt, hogy mindegyik [művelési tisztt] elvtárhoz tartozik egy vagy két község egy másik [művelési tisztt] elvtárs körzetéből is.

Általában a rajont egyenlő nagyságú és lakosságú, kedvező bekötőút-hálózattal rendelkező körzetekre kell felosztani.

II. fejezet

A körzetfelelős hatásköre

Valamennyi körzetfelelős művelési tisztnak részletesen ismernie kell a hatáskörébe tartozó községeket és falvakat. Ennek értelmében tudnia kell az aktív ellenséges elemekről, a kulákokról, a volt legionáriusokról és a történelmi pártok egykori tagjairól, valamint minden gazdasági gondról, amely alkalmat adhat bujtogatásokra és ellenséges megnyilvánulásokra.

Ezért a körzetfelelősnek össze kell állítania egy objektum-dossziét körzete valamennyi településéről, amelynek az objektum művelési nyilvántartásáról szóló Irányelvben említett minden dokumentumot tartalmaznia kell, azaz:

- a község (nagyon rövid) leírása a politikai jellemzőivel együtt
- a lakosság száma
- a gazdasági sajátosságai
- minden gyanús elem nyilvántartása csoportok szerint, azaz: az RMP-

ből [Román Munkáspárt] kizárt egyének, politikai büntettekért elítélt személyek, kereskedők, kulákok, külföldi állampolgárok vagy állampolgárság nélküli egyének, a [politikai rendszerből] eltávolított személyek, tartalékos tisztek, a legionárius mozgalom közönséges tagjai és szimpatizánsai, az NPP [Nemzeti Parasztpárt] vagy az NLP [Nemzeti Liberális Párt] és más burzsoá pártok tagjai, egykori földbirtokosok, rendőrök vagy csendőrök, néhai polgármesterek, nacionalista jellegű szervezetek tagjai; olyan egyének, akiknek rokonaik élnek külföldön (imperialista országokban vagy Jugoszláviában), Ausztria és Németország nyugati részeiből, Jugoszláviából, Franciaországból és más imperialista államokból visszatelepült vagy onnan kitoloncolt személyek. (Minden egyes lista Megjegyzések rovatában fel kell vezetni, hogy az adott egyén megfigyelés alatt áll-e valamilyen ellenőrzési vagy adatgyűjtési akcióban.)

Ezeknek a dossziéknak a létrehozása lehetőséget nyújt a körzetfelelős és az Állambiztonság rajoni egységparancsnoka számára, hogy hatékonyan megismerje az adott objektumot (községet), valamint időben intézkedéseket foganatosíthasson azon személyek követéséről és megfigyeltetéséről, akik ellenséges zavargásokat és megnyilvánulásokat okozhatnak.

Az objektum-dossziét községekre lebontva kell összeállítani, a Főigazgatóság által kiadott nyomtatvány szerint.

A község-dosszié kérdőíveit világosan, olvashatóan kell kitölteni, és azokat kifogástalan állapotban kell tárolni.

Ezeket a dossziékat a körzetfelelősnek folyamatosan kell kitöltenie, ahogy az általa megfigyelt körzet megfigyelésével előrehalad. Ugyanakkor felhasználja azokat az ellenőrzött, a rajonok levéltáraiban levő nyilvántartásokat, valamint egyes hivatalos adatokat is, amelyeket egyes helyi hatóságoktól lehet beszerezni, elsősorban a Milícia szerveitől.

A körzetért felelős művelti tiszt nyomon követ minden, az Állambiztonsági Főigazgatóság figyelmében levő tevékenységet, kezdve a kulákok ellenséges megnyilvánulásaitól és bujtogatásaitól, a magán- és kollektív gádzádkodásokon, társulásokon, kereskedelmen át a pénzügyekkel kapcsolatos problémákig, figyeli továbbá a volt politikai pártokból származó elemeket, a legionáriusokat, a különböző felekezetek és szekták képviselőit, az államparátus tagjait, a kémgyanús elemeket stb. Ugyanakkor, a D IV. irányelveinek megfelelően, elvégzi a körzetében levő különböző személyekkel kapcsolatos rábizott vizsgálatokat.

Megbízataa sikeres teljesítése érdekében a körzetért felelős művelti tisztnak a szektora területén levő községekben és falvakban létre kell hoznia egy saját hírszerzői hálózatot, amelynek a sűrűsége legyen arányos a lakosság, valamint a gyanús, megfigyelt elemek számával.

Céljai megvalósítására elsősorban alkalmi informátorokat szervez be a tisztességes egyének köréből, akik révén megismerheti a község vagy falu jelentősebb nyugtalanító jelenségeit, valamint az azokat kiváltó vagy azokra felbujtó ellenséges elemeket.

A beszerzésre az informátorok előzetes megismerése után kerül sor. Így tehát először a Milícia vagy más közigazgatási szervektől kell információkat begyűjteni azokról a személyekről, akik felhasználhatók erre a célra. Ezt követően, az összeállított életrajzi lap, a beszerzési tanulmány és a jelentés alapján, az Állambiztonság rajoni osztályvezetőjének a jóváhagyásával rá kell térni a célzott személy beszerzésére, figyelembe véve annak hazafias meggyőződéseit is.

Az informátortól kötelezettség-vállalást és önéletrajzot kell bekérni (ez utóbbit utólag is benyújthatja).

Fel kell hívni ugyanakkor az informátor figyelmét az esetleges felfedő vagy rosszhiszemű cselekedetei büntetőjogi következményeire is.

Az így beszerzett informátortól nyert elsődleges információk, valamint a már elvégzett vizsgálatok alapján addig kell folytatni további alkalmi infor-

mátorok beszervezését, ameddig sikerül kialakítanunk a falu minden társadalmi rétegébe benyúló informátori hálózatot. Informátorokkal kell rendelkezünk a szegényparasztk, a középparasztk, a kulákok, a legionáriusok stb. körében is. Olyan egyének beszervezését kell célul tűznünk, akik képesek információkat szolgáltatni, bizonyos adottságokkal rendelkeznek, és kapcsolataik vannak az ellenséges elemek körében, magasabb műveltséggel bírnak, képesek objektív és tisztességes módon átadni a gyűjtött információkat.

Az aktív ellenséges elemeknek az információk alapján végzett beazonosítását követően rá kell térni a képzett informátorok beszerzésére, akik az ellenséges elemek tevékenységét követik figyelemmel.

Erre az informátori csoportra vonatkozólag a körzetfelelős fokozott figyelemmel jár el. Előzetes vizsgálatokat kell folytatnia, információkat kell gyűjtenie, részletesen kell tanulmányoznia a kijelölt személy kilétét, akit majd *kizárólag az Állambiztonság rajoni egysége főnökének jóváhagyásával*¹ lehet beszervezni.

A vidéki közegből származó minősített informátor dossziéjának tartalmaznia kell az Irányelvekben meghatározott összes iratot.

III. fejezet

Az informátorokkal való találkozásokról, a konspiratív jellegről és a műveleti tiszt magatartásáról a dolgozókkal szemben

A művelet konspiratív jellegének biztosításában fontos szerepe van a műveleti tiszt viselkedésének a dolgozó parasztsággal szemben, akinek el kell nyernie a dolgozó parasztk rokonszenvét és támogatását.

Ennek érdekében a műveleti tisztnek egyértelműen és elvszerűen kell viszonyulnia a munkamódszer, a falvak lakóival fenntartott magatartása és személyes kapcsolatai vonatkozásában is, továbbá fel kell számolnia a művelet konspiratív jellegéről alkotott téves elképzelést, amely szerint a műveleti tiszt, aki állandó jelleggel felelős egy adott körzetért, a falvakba csak civil ruhába öltözve, és különböző intézményekben és vállalatokban vállalt funkciók által álcázva járhat.

A falvak lakosságával ki kell építeni ezeket a kapcsolatokat, hogy a körzetfelelős a művelet konspiratív jellegét és a lakosság bizalmát minél természetesebb magatartással, minél egyszerűbb módszerekkel biztosíthassa.

A műveleti tiszt, hacsak sajátos körülmények másként nem indokolják, egyenruhában megy a faluba.

¹ Minden kiemelés a dokumentumban az eredetiből származik.

Jó, ha a lakosság ismeri, tudja, hogy ő az állambiztonsági szervek embere, aki a dolgozók érdekeit védi, és bízhatnak benne.

Az intézmény osztályvezetőinek esetről esetre kell eldönteniük, célszerű-e, hogy azokban a falvakban, amelyekért a művelési tiszt felel, részt vegyen letartóztatásokon vagy más megtorló műveletekben.

A művelési tisztnek kapcsolatokat kell kiépítenie a faluban, elsősorban személyes viszony alapján.

Barátságot köt a dolgozó paraszttal, akinél szállást kap, és *akinek mindig pontosan, időben és kielégítően fizet a vendéglátásért vagy más szolgáltatásokért.*

Más dolgozó paraszttal is barátságot köt, akinél étkezik, és *akiknek szintén pontosan és kielégítően fizet.*

Barátságot köt azokkal a paraszttal is, akiknek a körülmények függvényében hosszabb-rövidebb ideig a lovas fogatát *bérli.*

Szintén annak érdekében, hogy kapcsolatokat építsen ki a parasztsághoz, a faluba érkezvén a művelési tiszt az utcán megállva szóba elegyedik a falusi emberekkel, még a kulákokkal is.

A művelési tisztnek arra kell törekednie, hogy ebben a formában, akár szállás- és étkezési helye stb. változtatásával, minél több kapcsolatot építsen ki a falvak dolgozó népe és általában a vidéki lakosság körében.

Ha létrehozza a kapcsolatok sokaságát, a parasztsághoz közül egyesek kétségtelenül informátoraivá is válhatnak.

Habár első látásra úgy tűnik, hogy a rezidensekkel és az informátorokkal való találkozások a falvakban komoly problémát okoznak, nehezen megszervezhetők, és még nehezebb a kapcsolatok titkos jellegének megőrzése, a művelési tisztnek, akiknek számos kapcsolatuk van falun, mégis találhatnak számtalan lehetőséget a találkozásra, a titkosság tökéletes feltételei mellett.

Tehát minden személyes kapcsolata (szállás, étkezés, szállítás), amelyet a művelési tiszt a falvakban kiépít, közvetlenül segíti majd a beszerzést, a rezidensekkel és informátorokkal való találkozást stb. célzó művelési tevékenységben.

A művelési tiszt a rezidensekkel és informátorokkal lakhelyükön, az utcán, a mezőn vagy más helyeken is találkozhat anélkül, hogy ez bárkinek is feltűnne, ha a lakosság hozzászólt ahhoz, hogy az állambiztonsági személy minden lakossal szóbaáll.

Időnként használni lehet a néptanács, a kultúrotthon vagy más intézmény valamelyik szobáját, ahol elbeszélgethet számtalan lakossal, közöttük az informátorokkal is.

A művelési tiszt olykor hosszabb időre marad a faluban (18–24 órát). Arra törekszik például, hogy lehetőleg annál a rezidensnél szálljon meg, akivel találkozója vagy a legtöbb elvégzendő munkája van.

Ilyenformán a lehető legtöbb időt töltheti el ezzel a rezidenssel anélkül, hogy bárkiben is gyanút keltene, és napközben különböző állampolgárokkal, informátorokkal és más rezidensekkel is találkozhat.

Ez nem jelenti azt, hogy a műveleti tisztnek mindig csak a rezidensnél vagy az informátoroknál kell megszállnia, étkeznie stb. Egyszer a rezidensnél vagy az egyik informátoránál száll meg, máskor különféle állampolgároknál, akik nem működnek együtt velünk, pontosan az ellenség megtévesztése és a konspiratív jelleg megőrzése érdekében.

A faluban kiépített számos kapcsolata miatt senki sem tudhatja majd, hogy ki informátor és ki nem.

Egyesek gyanakodhatnak ugyan majd másokra, de a fentiekben leírt módon kiépített kapcsolatrendszer által az informátorokkal való kapcsolat és ki-létük azonosítása elvesztődik mind az ellenség, mind a lakosság szemében.

Időnként találkozót lehet szervezni a rezidensekkel és informátorokkal a tiszt lakhelyéül szolgáló városban.

A találkozó helyét és napját (időpontját) előre meg kell határozni, és a körzetfelelősnek minden esetben pontosnak kell lennie; ha tőle független okok miatt nem tud elmenni, bármilyen eszközzel értesítenie kell az informátort.

Nagy hangsúlyt kell fektetni a találkozókon konspiratív jellegének megőrzésére, mivel ha egy informátor kiléte kitudódik a faluban, az általa szolgáltatott anyag elveszíti értékét.

A körzetfelelősnek minden informátorával és rezidensével meg kell egyeznie a találkozási helyszínekben és jelszavakban, ha egy informátor nem tud megjelenni a találkozón, vagy a találkozóra a műveleti tiszt miatt nem kerülhetett sor, ez utóbbi könnyen megtalálhassa az informátort vagy a rezidens-t.

Ezeknek a helyszíneknek és jelszavaknak a rögzítése hasznos lesz akkor is, amikor egy műveleti tiszt távozik a rajonból, és helyét más, a rajont nem ismerő tiszt veszi át. A jelszavakat és a találkozókon helyszíneit be kell vezetni az informátorok dossziéiba.

A műveleti tisztnek tartózkodnia kell attól, hogy ígéreteket tegyen a lakosságnak, sőt ez tilos is, mivel miután megismerték, a parasztok kétségkívül hozzá fognak fordulni a panaszaikkal, gondjaikkal közbenjárásért stb.

A műveleti tisztnek nyíltan kell közölnie velük, hogy ezek nem tartoznak az ő hatáskörébe, és hogy nem tud rajtuk segíteni ilyen ügyekben, és az illetékes helyekre irányítja őket.

Ha a műveleti tiszt, a tevékenysége érdekében, kivételesen megígéri, hogy segít egy állampolgárnak a problémája megoldásában, ezt azonnal jelentenie kell a felettes hatóságnál, és mindent meg kell tennie ígérete betartásáért.

A műveleti tiszt bizonyos helyzetekben megjutalmazhat egyes személyeket a munka sikere érdekében.

Kétségtelen, hogy csak így fokozódik majd mind a műveleti tiszt megbecsültsége, mind a lakosságnak az állambiztonsági szervekbe vetett hite.

Ha a viselkedésünkkel és munkamódszereinkkel biztosítjuk a lakosság odaadó támogatását, több módot is fogunk találni a falvak lakóival való együttműködésre, és a kialakított személyes kapcsolatok (szállás, étkezés stb.) által számos helyes megoldást is találunk majd különböző, a munkánkkal kapcsolatos problémákra (beszerzések, találkozók stb.).

A műveleti tisztnek folyamatosan tekintettel kell lennie a konspiráció szabályainak a tiszteletben tartására, meg kell őriznie éberségét mind az állambiztonsági munkája, mind saját személyének a biztonsága vonatkozásában.

IV. fejezet

Eligazítás az informátorok számára

Az informátorokkal folytatott találkozások során a körzetfelelősnek az informátor számára közvetítendő konkrét és előre jól meghatározott feladatokat kell kiosztania.

Ugyanakkor megbeszéli az informátorral az átvett jegyzékeket, ha szükséges, további felvilágosítást és részleteket kér tőle.

Ezeknek a kérdéseknek a megoldását követően a körzetfelelősnek érdeklődnie kell az informátor igényei és gondjai iránt; amennyiben lehetséges, segít azok megoldásában.

Az informátorral való találkozás során a körzetfelelősnek tartózkodónak kell lennie, és alapos megfontolás után kell megoldania az informátor által felvetett problémákat. Nem szabad bizalmaskodónak lennie az informátorokkal szemben. Ugyancsak tilos a munkakapcsolaton kívül másfajta kapcsolatot kialakítania az informátorral.

Ha pontosabb és részletesebb dolgokat kér az informátortól, a körzetfelelős kérdőívet hoz magával, amelyre az informátornak válaszolnia kell.

Ezeknek a szabályoknak a tiszteletben tartása által tekintélyt szerez az informátor fölött, és így jobb minőségű anyaghoz juthat.

V. fejezet

Hogyan dolgozik a körzetfelelős a terepen

A körzetekért felelős műveleti tisztek székhelye az Állambiztonság rajoni székhelyén van.

A munkavégzés érdekében a körzetfelelősöknek ki kell menniük terepre, ahol adatokat gyűjtenek a beszervezéshez, beszervezést folytatnak, vagy begyűjtik az informátoroktól a tájékoztató jegyzékeket.

A kiszállások lebonyolítására a rajoni bizottság vagy osztály főnökének a beleegyezésével a körzetfelelős útvonalat állít össze, megjelölve a községeket és falvakat, amelyeket fel fog keresni. Majd a rendelkezésére álló eszközökkel (vonat, gépkocsi, szekér, ló, távolsági busz, kerékpár, gyalog) elmegy a kijelölt községekbe.

Ha a begyűjtött anyag fontos, és a közvetlen felettes fórumok sürgős intézkedését igényli, a körzetfelelős személyesen viszi el az anyagot a rajoni székhelyre.

Az anyag többi részét helyben dolgozza fel, hogy az ne menjen feledésbe, illetve ne torzuljon az információ tartalma.

A rajoni parancsnok jóváhagyása nélkül a körzetfelelősnek tilos jeleznie a helyi hatóságok felé bizonyos, általa felderített helyzeteket.

VI. fejezet

Az információs anyag ellenőrzése

Mind az informátoroktól, mind a különböző együttműködő egyénektől kapott anyagot kötelezően ellenőrizni kell.

Az ellenőrzés más rezidensek és az objektum más informátorai által történik, akik azt a feladatot kapják, hogy információkat nyújtsanak az anyaggal kapcsolatban, amelyet ellenőrizni akarunk.

Az ellenőrzéshez ugyanakkor kiegészítő eszközöket is fel lehet használni (vizsgálat, postai cenzúra stb.).

Amennyiben lehetséges, a műveleti tiszt által gyűjtött anyagot még ugyanazon kiszállás során célszerű ellenőrizni. Ily módon a rajonhoz való visszatértekor a műveleti tiszt a kész, ellenőrzött anyagot tudja bemutatni.

VII. fejezet

Rezidensek

Amint a fentiekben elhangzott, a községekben és a falvakban az összes társadalmi rétegbe behatoló informatori hálózatokkal kell rendelkezünk. Azonban az összes informátorral való rendszeres kapcsolattartáshoz a körzetfelelősnek hosszú időre van szüksége, amit az útiterve nem enged meg.

Ezért a munka megkönnyítése érdekében rezidenseket kell beszerveznie.

Vidéki környezetben a rezidensek kérdése ugyanannyira fontos, mint más környezetben, és a megfelelő figyelmet kell fordítani rá.

A rezidenseket a párttagok, IMSZ [Ifjú Munkás Szövetség] tagok és bizonyos esetekben olyan párton kívüli informátorok köréből kell beszervezni, akiket a tényleges munka során ellenőriztek, és akik bebizonyították odaadásukat, fegyelmezett magatartásukat és képességeiket a hírszerzői munkában.

Azokat a párttagokat, akiket bevásztanak az alapszervezetek büroájába és más felsőbb párttestületekbe, nem lehet rezidensekként vagy informátorként beszervezni.

Abban az esetben, ha egy párttagot azelőtt szerveztek be, mielőtt bevásztották volna egy párttestületbe, a bevásztása pillanatától nem lehet rezidensként vagy informátorként használni.

A rezidensnek nem adható át a teljes hírszerzői hálózat, mivel a rezidens és informátorai tevékenységének az ellenőrzése érdekében a *legjobb* informátorok továbbra is a körzetfelelőssel tartják a kapcsolatot. *A rezidens nem lehet informátorok beszerzésére használni*, kizárólag a kiszemelt egyénnel kapcsolatos adatok megjelölésére vagy begyűjtésére.

Általában a községek és falvak elkötelezett elemeit lehet rezidensekként beszervezni, a Néptanács tagjai (az elnök kivételével), a mezőgazdasági, egészségügyi szakemberek, állatorvosok, tanítók, postai alkalmazottak, kultúrötthonok igazgatói vagy módosabb parasztok közül.

A rezidens utasítja az informátorokat, hogyan kell végezniük munkájukat, információkat kell gyűjteniük, és azokat átadniuk a körzetfelelősnek.

Emellett a rezidens maga is végez hírszerzői tevékenységet.

A rezidensi hálózatokat rendszerint községek, esetenként nagyobb vagy távoli *falvak* szintjén kell kiépíteni.

A rezidensi hálózatok 5–10 alkalmi [képzetlen] informátort fognak át.

Abban az esetben, ha több község vagy falu egymáshoz közel fekszik, keresni lehet olyan rezidens, aki felveheti a kapcsolatot a települések informátoraiival; a művelet titkos jellegének a megőrzése érdekében célszerű olyan személyt keresni, aki az általa elfoglalt munkakör jellegéből adódóan igazolni tudja a gyakori kiszállásait és az informátorokkal való kapcsolatfelvételt. Pl.: a *postai kézbesítő*, aki több községbe jár, az *állatorvosi vagy egészségügyi dolgozó*, akinek a munkakörébe két vagy három község esik.

A rezidens az információs anyagot esetenként és a lehetőségek függvényében vagy a körzetfelelősnek adja le, amikor ez utóbbi a községbe látogat, vagy azon a településen, ahol az állambiztonsági rajoni osztályának központja van, egy meghatározott helyen, ahol a körzetfelelőssel találkozik.

A rezidens beszerzésének alapját képező anyagot alaposan át kell tanulmányozni, *a beszerzés után a rezidenst egy ideig képezni kell,² és csak ezt követően lehet egyenként rábízni az informátorokat [kapcsolattartás céljából].*

Az értékesebb rezidenseket és informátorokat különbözőképpen kell jutalmazni, ennek módját az Állambiztonság rajoni osztályának főnöke dönti el a végzett munka és az átadott tájékoztató jegyzékek minősége alapján.

A pénzbeli jutalmazás módját „az hírszerzői hálózattal való munkavégzésről” szóló Irányelv szabályozza.

VIII. fejezet

Hogyan kell lebonyolítani egy vizsgálatot

A vizsgálatához szükséges adatok begyűjtése érdekében a körzetfelelős a saját hírszerzői hálózatát veszi igénybe, amelytől információkat kap adott egyén politikai múltjára, jelenlegi tevékenységére, megnyilatkozásaira, kapcsolataira, anyagi helyzetére stb. vonatkozóan, a személyes és anyagi helyzetére vonatkozó adatokat pedig a *Milícia helyi szerveitől és a községi Néptanáctól veszi át.*

Mivel ezek a vizsgálatok gyakran sürgősek, és az informátori hálózat nem tudja azonnal teljesíteni a körzetfelelős kérését, ez utóbbinak *szoros együttműködést kell kialakítania a Milícia szerveivel*, akiknek a segítségét bármikor kérheti, ha sürgős vizsgálatok végzése válik szükségessé.

A teljes lakosság nyilvántartásával rendelkező Milícia szervei jól ismerik a lakosokat és azok előéletét, ezért, ha a körzetfelelősnek sikerült *együttműködési kapcsolatokat kialakítania a Milíciával*, minimális erőfeszítéssel és idővesztés nélkül juthat hozzá a kivizsgálandó személyhez fűződő összefüggésekhez.

Ugyanígy lehet eljárni a néptanács szerveinél is, *ahol egy megbízható elvtárstól* kérhet ilyen jellegű adatokat és kapcsolatokat.

A körzetfelelősnek olyan jellegű kapcsolatokat kell kiépítenie a községek helyi hatóságaival, hogy minden információt megkapjon az Állambiztonságot érdeklő tevékenységekről.

A hírszerző hálózattól kapott adatokkal együtt ezek az információk lehetőséget adnak a felelős tisztnek, hogy megismerje a körzetében levő elengedő elemek tevékenységét.

A Milíciával vagy a közigazgatási szervekkel való kapcsolattartás során a körzetfelelősnek korrektnek kell lennie, nem szabad bizalmaskodnia, sem fel-fuvalkodottnak lennie.

2 Az eredeti szöveggel megegyező.

IX. fejezet

A munkaterv

Bármely műveleti tiszthez hasonlóan, a körzetfelelősnek is a rajoni főnök jóváhagyásával kidolgozott tervvel kell rendelkeznie, amely a következőket tartalmazza:

1. Az informátori hálózat létrehozásának feladatai
2. Dokumentációs feladatok (községi dosszié)
3. Találkozások az informátorokkal és a rezidensekkel
4. Kiszállások és azok útvonalai
5. A rábízott feladatok megoldási módja (módszerei) (ellenőrzési dossziék)

Ezt a tervet úgy kell ütemezni, hogy megvalósítása lehetőséget nyújtson arra, hogy a körzetfelelős minden adódó helyzetet kezelni tudjon. A terv megvalósítása és kivitelezése a körzetfelelős számára kötelező érvényű lesz, és minden erőfeszítést megtesz azért, hogy az általa megszabott határidőn belül megfelelően elvégezze a rá kirótt feladatokat.

X. fejezet

A rajoni paranacsnok feladatai

A rajoni parancsnok megkapja a körzetfelelősöktől az információs anyagot, azt feldolgozza és előterjeszti a szóban forgó tartományhoz.

Szintén ő osztja le a tartománytól kapott feladatokat, utasításokat adva a körzetfelelősöknek arról, hogy miként kell eljárniuk.

A rajoni főnök ellenőrzi a körzetfelelősök munkáját, kiszáll a terepre, hogy megismerje az objektumok valódiságát, és hatékonyan segíti a körzetfelelősöket a munkájukban. Ellenőrzi és jóváhagyja a körzetfelelősök munkaterveit és terepre való kiszállásait.

Megszervezi a hírszerzést a rajon székhelyén, kapcsolatot tartva a rezidensekkel és az informátorokkal (ebben a helyettese segíti).

Ugyanakkor személyesen oldja meg a legfontosabb ügyeket is.

Tehát a körzetfelelős az, aki a körzetében megszervezi a hírszerzői munkát, kapcsolatot tart az informátorokkal, és begyűjti az ezektől kapott anyagot, a rajoni főnök pedig az, aki feldolgozza a begyűjtött információs anyagot, továbbítja azt a tartományhoz, ugyanakkor szintén ő az, aki leosztja a kapott feladatokat, és aki megszervezi a hírszerzői munkát a rajon székhelyén.

A helyettese által segített állambiztonsági rajoni főnök összeállíthat rajoni összesítő jelentéseket a legsúlyosabb és legfontosabb problémákról, amelyek az általa irányított rajonban előfordulnak.

Ezt az anyagot, különböző jelentésekkel és tájékoztató jegyzékekkel együtt a tartományi igazgatóságához küldi.

A tartományi igazgatóság, miután tanulmányozta a megkapott anyagot, ellátja a rajont a megfelelő eligazító és végrehajtó rendelkezésekkel.

A Tartományi Igazgatóságok munkájának az eredményei attól függenek, hogy a hozzájuk tartozó rajonokban jól vagy gyengén teljesítik-e a feladatokat.

XI. fejezet

A tartomány által végzendő eligazítás

A tartományi osztály vezetőinek érdeke, hogy az ő hatáskörükben a hírszerzői munkát jól végezzék, ezért minél gyakrabban kell azt ellenőrizniük, továbbá pontos és konkrét utasításokat kell adniuk a szektorfelelősök feladataival kapcsolatban.

Kiszállnak a helyszínre, utasításokkal segítve a körzetfelelőst, és ha az elvégzendő feladatok fontosak, elküldik a tartomány megfelelő ügyosztályának vezetőjét a terepre, hogy konkrét, gyakorlati módon segítsen a körzetfelelősnek.

Az adott utasítások tartalmazzák, hogy mely objektumokat és gyanús egyéneket kell fokozott figyelemmel kísérni, hogyan kellene irányítani és eligazítani az informátorokat, és melyek azok az intézkedések, amelyeket a körzetfelelősnek a helyszínen kell foganatosítania.

A körzetfelelősök eligazításához a tartományi ügyosztályok vezetőit és problémakör-felelőseit is fel lehet használni.

XII. fejezet

Az Állambiztonság rajoni osztályainak nyilvántartásai

A rajoni állambiztonsági osztályoknál a következő nyilvántartásokat állítják össze és őrzik:

a) a községek objektum-dossziéi (amelyek összeállítását a fentiekben tárgyaltuk), valamint más, a rajon területén levő objektumok dossziéi.

b) az elsődleges információs anyagok ellenőrzési, vizsgálati dossziéi, és a gyanús elemek által végzett ellenséges tevékenységekkel kapcsolatos egyéb anyagok;

c) adatgyűjtési dossziék; a tartományokhoz, a megfelelő osztályokramásokhoz kerülnek a legfontosabb műveletekről felülvizsgálat és ellenőrzés végett.

XIII. fejezet

A rajon területén levő elszigetelt objektumok

Abban az esetben, ha a rajon körzetében különböző objektumok találhatók, mint például: állami gazdaságok, kollektív gazdaságok, gép- és traktorállomások, ipari vállalatok stb., ezeket annak a körzetfelelősnek kell megfigyelni a község által alkotott objektumtól külön, akinek a hatáskörébe tartozik az adott objektum.

Ebből a célból, a tartománytól (a megfelelő részlegtől) kapott utasításoknak megfelelően a körzetfelelős megszervezi az objektumról szóló adatgyűjtést, a munkások számával és az objektum fontosságával arányos hírszerzői hálózatot hozva létre. Természetesen tekintettel kell lennie az azonosított ellenséges elemekre is. Továbbá megszervezi a rezidensi hálózatot.

Az ellenséges elemek megfigyelésén kívül az ilyen jellegű objektumokban meg kell figyelni a tevékenység vagy a termelés folyamatát, hogy kiderüljön, melyek azok a helyek, ahol az ellenség támadhat.

Ugyanakkor a körzetfelelős az objektum-dossziét a műveleti nyilvántartásra vonatkozó irányelvben rögzített feltételek szerint állítja össze.

Az egyes problémakörök történetéről szóló különböző nyilvántartásokat az Állambiztonság rajoni osztályának a főnöke szervezi meg a szektorfőnökök révén (pl. az NPP története az egyes községekben, amelyet a körzetfelelős a körzet, a rajonfőnök pedig a rajon esetében összesít).

Az Állambiztonság rajoni osztályainak nyilvántartási lapokat kell összeállítaniuk a rajon területén levő összes kulákról.

Az ellenőrzési dossziékat az irányelvnek megfelelően kell megnyitni (9-10. oldal). Dossziék nyitandók az aktív és veszélyes kulákok esetében is.

A körzetfelelősök kötelesek jó erkölcsi magatartást tanúsítani, megőrizni az Állambiztonsági Főigazgatóság alkalmazottjára jellemző méltóságot, hogy a becsületes állampolgárok szemében kiemelt tiszteletnek örvendhessenek.

Tökéletesen meg kell ismerniük a rájuk bízott körzetet, mind az ellenséges elemeket, mind a lakosság különböző gondjait.

Miniszterhelyettes
Állambiztonsági alezredes
Gh. Pintilie

Fordította: Incze Éva